

$$\psi_{\sigma} = \frac{\sigma_{-1}}{R_m}, \quad \psi_{\tau} = \frac{\tau_{-1}}{\tau_m}. \quad (6.49)$$

Za shematizaciju Soderbergovim pravcem bit će

$$\psi_{\sigma} = \frac{\sigma_{-1}}{R_e}, \quad \psi_{\tau} = \frac{\tau_{-1}}{\tau_e}. \quad (6.50)$$

Laboratorijski pokusi i praktična iskustva pokazuju da koncentracija naprezanja, ^{dimenzije} ~~veličina~~ dijela i površinska obrada utječu na amplitudu σ_a ali ne utječu na srednje naprezanje σ_m . Faktor dinamičkog udara $k_{d\sigma}$ utječe na σ_m i σ_a . Prema tome, izraz za faktor sigurnosti realnog strojnog dijela pri savijanju i rastezanju glasi

$$S_{\sigma} = \frac{\sigma_{-1}}{(K_{\sigma}\sigma_a + \psi_{\sigma}\sigma_m)k_{d\sigma}}, \quad (6.51)$$

gdje je

$$K_{\sigma} = \frac{K_f}{k_1 k_2 k_3}, \quad (6.52)$$

opći faktor sniženja titrajne čvrstoće materijala. Kad se radi o savijanju, treba za σ_{-1} uvrstiti vrijednost dobivenu na rotirajućoj epruveti koja je opterećena na savijanje. Kad se radi o rastezanju uvrštava se u (6.51) vrijednost σ_{-1} koja je dobivena na vlačnoj epruveti. Ako je strojni dio opterećen tlačnim srednjim naprežanjem ($\sigma_m < 0$), uzima se $\psi_{\sigma} = 0$. Kad se radi o uvijanju, faktor sigurnosti glasi

$$S_{\tau} = \frac{\tau_{-1}}{(K_{\tau}\tau_a + \psi_{\tau}\tau_m)k_{d\tau}}, \quad (6.53)$$

gdje je K_{τ} opći faktor sniženja titrajne čvrstoće pri uvijanju. Taj je faktor definiran na isti način kao i K_{σ}

Osim faktora sigurnosti na zamor treba provjeriti i faktor sigurnosti protiv tečenja materijala, tj. protiv pojave trajne plastične deformacije. Faktor sigurnosti na tečenje materijala glasi